سال ۱۴۰۳

شیوه‌نامه

بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

گمرک جمهوری اسلامی ایران

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

فهرست

مقدمه	٤
اصطلاحات کاربردی	٤
مبانی قانونی	٥
بازبینی اسناد گمرکی بر اساس نحوه رسیدگی	٦
فرایند اجرایی بازبینی	٦
مراحل اجرای بازبینی اسناد گمرکی (فلوچات)	١١-١٢
اقدامات صاحب کالا ، در صورت اعتراض به مطالبه نامه	١٣
جرائم مربوط به رسیدگی های پس از ترخیص	١٤
گزارش گیری	١٥

IRAN IMPEX

صفدر آبنار
(مدیر کل دفتر بازبینی و حسابرسی پس از ترخیص)

علیرضا صدری‌خواه
(مدیر کل دفتر واردات)

جبار محمودی
(مدیر کل دفتر بازرسی و مدیریت عملکرد)

مهدی معینیان
(مدیر کل حراست و امور انتظامی)

ابراهیم نقدی
(معاون حقوقی و نظارت)

فرود عسگری
(معاون امور گمرکی)

محمد رضوانی فر
معاون وزیر اقتصاد
و رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

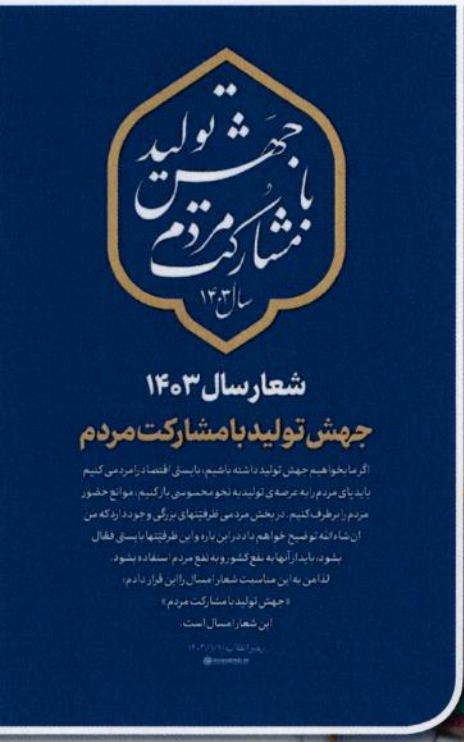

گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت استمرار در ارائه خدمات تسهیل گری و سرعت بخشیدن به عملیات گمرکی و تداوم رشد تجارت خارجی در سال ۱۴۰۳ با بهره گیری و استناد به اسناد تحولی بالادستی از جمله برنامه هفتم توسعه، برنامه های تحولی خود را در حوزه تجارت خارجی عملیاتی می نماید تا با همکاری سایر دستگاه های مرتبط در حوزه تجارت خارجی، به سمت توسعه اقتصادی و افزایش حجم مبادلات تجارت خارجی کشور گام بردارد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران همچنین باتوجه به قانون برنامه هفتم توسعه که یکی از اصلی ترین موضوعات این برنامه، تسهیل و کاهش هزینه های فرایند حوزه های مرتبط با تجارت است، مجموعه بسته های سیاستی و حمایتی بمنظور روان سازی و تسهیل تجارت را در نظر گرفته و اقدام به تدوین سند راهبردی گمرک در ۶ محور و برنامه های عملیاتی کرده است.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

شیوه‌نامه
بازبینی واقدامات بعدازترخیص

@AkhbarGomroki

مقدمه

جهت رعایت قوانین و مقررات و همچنین اجرای برنامه های سازمان ضرورت دارد تا عملکرد و اقدامات انجام شده در سازمان در چارچوب قانون و مقررات مورد بررسی، نظارت وکنترل قرار گیرد. نظارت و کنترل عملیات و تشریفات اجرائی یکی از وظایف مدیران سازمان می باشد. این مهم معمولاً از طریق رسیدگی های مختلف همانند حسابرسی های مالی، حسابرسی داخلی و سایر کنترل های متناسب با وظایف هر سازمان انجام می پذیرد .

بازبینی و رسیدگی های بعد از ترخیص در واقع فرآیندی است که بر اساس آن اجرای قانون و مقررات در کلیه رویه های گمرکی اعم از واردات ، صادرات، ترانزیت و ..... از طریق بررسی اظهار نامه ها، پته ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا ، مورد بررسی و کنترل قرار می گیرد ؛ به عبارت دیگر هدف اصلی آن بررسی اظهارنامه‌های تسلیمی به گمرک از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات مربوطه و پرداخت صحیح وجوه گمرکی متعلقه اعم از حقوق ورودی، عوارض وسایر وجوهی که گمرک به موجب قانون مسئول وصول آن است.

IRANIMPEX

الف: اصطلاحات کاربردی

بازبینی : به استنباط از ماده ۱۳۳ قانون امور گمرکی و سایر مواد قانونی، بازبینی را می‌توان به بررسی کلیه پته‌ها و اظهارنامه‌ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا، از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات گمرکی و پرداخت صحیح حقوق ورودی، عوارض و وجوهی که بر اساس قانون بر عهده گمرک می باشد، تعریف نمود.

مهلت قانونی بازبینی : طبق ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی،گمرک و صاحب کالا می توانند ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی کالای مورد بحث ، کسر دریافتی و یا اضافه پرداختی را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند.

مطالبه نامه کسردریافتی : در اجرای ماده ۱۳۷ ق.ا.ک، گمرک مکلف است مابه التفاوت و یا تمام وجوه کسر دریافتی را طی مطالبه نامه کتبی به صاحب کالا و در صورت عدم دسترسی، به وکیل یا نماینده صاحب کالا به نشانی مندرج در اظهارنامه ابلاغ و آن را از صاحب کالا مطالبه نماید.
ضمناً دراجرای بخشنامه شماره ۱۵۷۷۵۱۸ مورخ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ ازتاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱ ابلاغ مطالبه نامه بصورت الکترونیک انجام می شود.

اضافه پرداختی : هرگاه بعد از ترخیص کالا از گمرک معلوم گردد وجوهی که وصول آن بر عهده گمرک است، بیشتر از آنچه مقرر بوده دریافت شده است، صاحب کالا/ نماینده قانونی ایشان می تواند اضافه پرداختی را در مهلت قانونی شش‌ماهه مطالبه نماید.

بیش بود ارزش: به موجب بند ۸ از بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی «نحوه رسیدگی

به تعهدات ارزی ناشی از واردات کالا» متولی اعلام بیش بود ارزش کالا یا گران نمایی، دفتر تعیین ارزش گمرک ایران می باشد.لذا چنانچه در حین بررسی، ارزش اظهاری بیشتر از ارزش واقعی یااستنباطی گمرک تشخیص داده شود، مراتب ظن بیش بود، براساس فرمت اعلامی دفتر ارزش، با ذکر دلایل کارشناسی به آن دفتر اعلام می گردد. پس از بررسی ، دفتر ارزش در صورت حصول نتیجه واحصاء بیش بود ارزش، مراتب را با ذکر مستندات مربوطه و با رعایت ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون امورگمرکی، به صاحب کالاو عندالزوم به بانک عامل که ارز کالای اظهاری را تامین کرده و همچنین مرکز مبارزه با جرایم سازمان یافته، جهت رسیدگی های مربوط به پولشوئی اعلام می نماید.

کسر اسنادی : اسنادی که باید به اظهارنامه هریک از رویه های واردات، صادرات و سایر رویه ها ضمیمه شود در ماده ۵۸،۹۹،۱۱۱،۱۲۹ آ.ا.ق.ا.گ تعیین شده است. بنابراین عدم ضمیمه هریک از این اسناد، به منزله کسراسنادی تلقی و قابل پیگیری تا رفع آن می باشد که چگونگی پیگیری به صورت سیستمی، توسط دفتر فناوری در سامانه بازبینی طراحی و اجرا خواهد شد. ضمناً در مواردی که اسنادی اشتباه ضمیمه شده باشد نیز به منزله کسر اسنادی تلقی می گردد.

استرداد : به موجب ماده ۱۳۵ قانون امورگمرکی ، هرگاه بعد از ترخیص کالا معلوم گردد ، وجوهی که وصول آن برعهده گمرک است بیشتر ویا اشتباهی دریافت گردیده است ، صاحب کالا می تواند ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ امضاء پروانه یا پته گمرکی ، اضافه پرداختی را مطالبه نماید.

مطالبات قطعی(قطعی شدن بدهی): چنانچه در جریان رسیدگی های پس از ترخیص، صاحب کالا مشمول مطالبه نامه کسر دریافتی(شامل مبلغ مابه التفاوت و جریمه) گردد، وفق ماده ۱۳۹ ق.ا.گ این مطالبه در موارد ذیل قطعی می شود:

- در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ اولیه (موضوع ماده ۱۳۸ق.ا.گ)
- در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت ده روز از تاریخ ابلاغ ثانویه(موضوع ماده ۱۳۸ق.ا.گ)
- در صورت عدم پرداخت و عدم اعتراض در مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی صادره در تأیید یا تعدیل استنباط گمرک(موضوع ماده ۱٤٤ق.ا.گ)

ب: مبانی قانونی

- فصل اول بخش یازدهم قانون امورگمرکی(کلیات) : مواد ۱۳۳ الی ۱۳۶
- فصل دوم بخش یازدهم قانون امور گمرکی (کسر دریافتی) : مواد ۱۳۷الی ۱٤۰
- فصل سوم بخش یازدهم قانون امور گمرکی(اضافه پرداختی) : مواد ۱٤۱ و ۱٤۲
- فصل اول بخش یازدهم آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی(کسردریافتی و اضافه پرداختی) : مواد ۱۹۶ الی ۲۰۰
- ماده ۷ قانون امور گمرکی
- ماده ۸ قانون امور گمرکی

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

پ: بازبینی اسناد گمرکی بر اساس نحوه رسیدگی به دو نوع تقسیم می شود

۱-بازبینی شکلی:

- بررسی اسناد مرتبط با صلاحیت و سمت قانونی صاحب کالا و نماینده قانونی آن .
- بررسی این موضوع که آیا اسناد و مدارک لازم مرتبط با ترخیص کالا درهنگام اظهار و یا در مهلت قانونی ارائه گردیده‌اند یا خیر ؟

۲ - بازبینی ماهوی:

منظور از بازبینی محتوایی بررسی اظهار نامه ها ،کلیه پته ها و سایر اسناد گمرکی مربوط به ترخیص کالا، از نظر اجرای صحیح قوانین و مقررات، شامل تعرفه و ارزش کالا، مجوزهای قانونی، ثبت سفارش، گواهی مبداء وحقوق ورودی پرداخت شده وسایر موارد ، می باشد

کارشناسان بازبینی در گمرکات اجرایی در هنگام رسیدگی به اظهار نامه ها توجه داشته باشند با عنایت به اینکه اظهارنامه های مسیر سبز نسبت به مسیر زرد و قرمز قبل از ترخیص از کنترل کمتری برخوردار هستند؛ لذا لازم است در بخش بازبینی اظهارنامه ها از نظر شکلی و ماهوی مورد بررسی دقیق و کاملتری قرار گیرند تا از تضییع احتمالی حقوق دولت و یا نقض مقررات جلوگیری بعمل آید .

ت: فرایند اجرائی بازبینی

باعنایت به الکترونیکی شدن تشریفات ترخیص و حذف اسناد فیزیکی، کلیه اظهارنامه ها، پته ها و اسناد منضم به آن ها به صورت الکترونیکی قابل مشاهده بوده و فرآیند بازبینی نیز در سامانه ای تحت عنوان «سامانه جامع بازبینی» انجام می شود.

پس از امضاء پته و پروانه الکترونیکی(مرحله صدور پروانه در سامانه جامع) اظهارنامه‌ها و اسناد ضمیمه با توجه به مهلت قانونی شش‌ماهه موضوع ماده ۱۳۵ قانون امور گمرکی ، از طریق سامانه بازبینی به میز گمرکات و کارتابل کارشناسان بازبینی در گمرکات اجرائی ارجاع می‌شود؛ پس از بررسی اظهارنامه و اسناد مربوطه ، در صورت تأیید اظهار توسط کارشناس بازبینی ، رسیدگی اظهارنامه خاتمه یافته تلقی خواهد شد ؛ اما در صورت کشف هرگونه مغایرت، اختلاف و یا تخلف، مراتب توسط کارشناس به کارپوشه مسئول بازبینی ارجاع و در صورت نیاز، نتیجه بررسی ها بصورت مکتوب گزارش می‌گردد. مسئول بازبینی گمرک اجرایی با توجه به گزارش کارشناس بازبینی اقدام به بررسی ، رفع اشکال، تأیید یا عدم تایید نظر استنباطی کارشناس بازبینی و حسب مورد ، نتیجه بازبینی و بررسی ها را به مدیرگمرک گزارش می‌نماید.

در راستای اجرای ماده ۱۳۳ قانون امور گمرکی هیچ اظهارنامه ، پته و اسناد گمرکی در کلیه رویه های گمرکی نباید بدون انجام فرایند بازبینی محلی باشد . بازبینی گمرکات اجرایی به منظور اجرای صحیح قوانین و مقررات از جمله ماده ۱۰۶ ق.ا.ک و ۱۳٤ ق. ا.ک ترتیبی اتخاذ نمایند تا حداکثر ظرف مهلت چهار ماه از تاریخ امضاء پته یا پروانه گمرکی نسبت به بازبینی و خروج اظهارنامه ها از کارتابل خود اقدام لازم را به عمل آورند در همین راستا پیگیری و تعیین تکلیف پرونده های مفتوحه (قطع مرور زمان ،کسر دریافتی، کسراسنادی و....)، بر عهده کارشناس مربوطه، مسئول بازبینی و مدیر گمرک محل می باشد .

بدیهی است مدیران و مسئولین بازبینی می بایست اقدامات قانونی جهت صدور مطالبه

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

نامه و سایر موارد اختلافی به همراه شرح کامل موارد اختلاف معمول و درصورت عدم پرداخت و یا عدم اعتراض در مهلت‌های قانونی تعیین شده در ماده ۱۳۸ قانون امور گمرکی و سایر مواردی که براساس این قانون مطالبه نامه قطعی تلقی می شود ، عملیات مواد ۷ و ۸ قانون امور گمرکی را اجرا نمایند ؛و همچنین به منظور انجام صحیح وظایف، لازم است مسئول بازبینی گمرکات اجرایی بصورت ماهانه آخرین وضعیت واحد بازبینی را رصد و نتیجه پایش عملکرد کارشناسان بازبینی در بررسی اسناد گمرکی را به همراه پیشنهادات لازم به مقام مافوق گزارش نماید.

■ **نکته یک:** باتوجه به بخش یازدهم قانون امور گمرکی ،گمرکات موظفند کلیه عملیات و تشریفات اجرائی بازبینی ازجمله، نحوه تقسیم کاربین کارشناسان ، اطمینان از ورود اظهارنامه های تولیدشده به سامانه بازبینی،صدور مطالبه نامه، پیگیری در رسیدگی به اعتراضات ، ارسال پرونده های اختلافی به دفاتر ستادی و کمیسیونهای حل اختلاف و وصول مطالبات قطعی را بصورت مداوم پیگیری نمایند .

■ **نکته دو :** در موارد اعتراضی به مطالبه نامه های صادره، بررسی های لازم توسط کارشناس مربوطه و مسئول بازبینی انجام و در صورتی که منتج به ختم رسیدگی شود ، بایستی به تایید بالاترین مقام اجرایی گمرک مربوطه و یا نماینده معرفی شده از طرف وی برسد .گمرکات اجرایی موظفند پرونده های اختلافی را در کمترین زمان ممکن مورد رسیدگی قرار داده و اقدامات مرتبط با رد یا قبول اعتراض و یا ارسال به دفاتر تخصصی و یا کمیسیون های رسیدگی به اختلافات گمرکی را انجام دهند .

■ **نکته سوم :** بازبینی گمرکات اجرایی در راستای تسریع در رسیدگی صحیح به پرونده های مفتوحه دارای ابهام و به منظور احقاق حقوق دولت ، می توانند کمیته مشورتی با حضور اعضاء (مدیر کل /نماینده ایشان - مسئول بازبینی/ نماینده ایشان - معاون امور گمرکی /نماینده ایشان - نماینده حراست - مسئول درب خروج /نماینده ایشان،) تشکیل نمایند .

■ **نکته چهارم :** در صورت عدم پرداخت بلافاصله پس از صدور رأی کمیسیون تجدید نظر صادره در تأیید یا تعدیل استنباط گمرک بمنظور وصول مطالبات قطعی، گمرک مجاز به استفاده از تمهیدات قانونی مواد ۷و ۸ ق.ا.گ می باشد. (موضوع ماده ۱۴۶ ق.ا.گ)

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

شیوه‌نامه
بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

مراحل اجرائی انجام بازبینی اسناد گمرکی :

۱-عملیات مربوط به کارشناس

- ۱-۱)ورود به سامانه بازبینی از طریق کد دسترسی
- ۱-۲) مشاهده کارتابل
- ۱-۳) امکان مرتب سازی اظهارنامه ها بر اساس تاریخ صدور مجوز بارگیری /صدور پروانه / ورود به کارتابل کارشناسان

۲- رسیدگی کارشناس

- ۲-۱) انتخاب یک اظهار نامه از لیست موجود در کارتابل براساس اولویت زمانی یا سایر فاکتورها (اظهار نامه های تخصیص یافته یا بازگردانی شده)
- ۲-۲) بازکردن اظهار نامه و مشاهده موارد اظهار و اظهار نامه اجمالی
- ۲-۳) بررسی اسناد پیوست اظهار نامه و مطابقت با مندرجات اظهارنامه .
- ۲-٤) بررسی ارزش و تعرفه ، قوانین و مقررات وسایر موارد

تبصره: با توجه به موضوع برگشت ارز به کشور ، کارشناسان بازبینی مکلفند در رسیدگی به ارزش کالاهای صادراتی ، با در نظر گرفتن فایل ارزش های صادراتی / پورتال ارزش و سایرمنابع اطلاعاتی مربوطه ، دقت کافی داشته باشند.

- ۲-۵) ورود به بخش عملیات و اقدامات لازم (تایید/گزارش / صدور مطالبه نامه / سایر)
- ۲-۶) ارجاع به مسئول بازبینی

۳- کارتابل مسئول بازبینی یا جانشین مربوطه

- ۳-۱) بررسی اظهار نامه های ارسالی از سوی کارشناسان و یا اظهار نامه های اعاده شده از طرف مدیر
- ۳-۲) در خصوص اظهار نامه های بدون مشکل خروج از کارتابل و ارسال به بایگانی راکد
- ۳-۳) در خصوص اظهار نامه های دارای اختلاف ، گزارش به مدیر مربوطه
- ۳-٤)پیگیری اظهار نامه های دارای اختلاف تا حصول نتیجه

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

عمده ترین اختلافات کشف شده در بازبینی :

- الف) عدم پرداخت یا کسر پرداخت وجوهی که وصول آن برعهده گمرک است
- ب) عدم رعایت الزامات قانونی در تعیین تعرفه و ارزش‌گذاری کالا و سایر
- پ) عدم اخذ مجوز های قانونی (استاندارد ،بهداشت و سایر) موضوع ماده ۱۲۷ قانون امور گمرکی
- ت) موارد مربوط به ممنوعیت‌ها و یا محدودیت‌های مرتبط با کالا
- ث) اختلاف در اجرای قوانین و مقررات گمرکی و یا قوانین و مقرراتی که گمرک موظف به رعایت آن‌ها است
- ج) سایر موارد

نکته یک : مسئولین بازبینی ، آمار اظهارنامه های اختصاصی به کارتابل کارشناسان را بصورت منظم در فواصل زمانی مشخص رصد نمایند و درخصوص اظهار نامه های بازگردانی شده ، لازم است به قید فوریت و دقت بیشتر اقدامات قانونی لازم صورت پذیرد .

نکته دو : مسئولین بازبینی ترتیبی اتخاذ نمایند تا بازه زمانی مکاتبات پرونده های اختلافی با دفاترتخصصی ستادی طولانی نگردد و کلیه پرونده های متشکله در کوتاهترین زمان ممکن مورد پیگیری قرار گرفته و تعیین تکلیف شوند.

نکته سه : درخصوص اظهار نامه های اختلافی ، کارشناسان و مسئولین بازبینی گمرکات موظفند تا حصول نتیجه مراتب را مورد پیگیری قرار دهند.

نکته چهار : لازم است مسئولین بازبینی گمرکات در صورت مشاهده اسناد بارگذاری شده ناقص ، مبهم وکلی گویی و.. توسط اظهار کننده ، مراتب را به مدیرگمرک منعکس، تا ترتیبی اتخاذ نماید در موارد آتی و درصورت تکرار مورد توسط شخص مزبور اقدامات لازم از جمله تغییرمسیر کالای اظهاری در جریان(مسیر قرمز) ، تاکید به سرویس ارزیابی و درب خروج جهت رسیدگی دقیق تر و کنترل بیشتر اظهار نامه های در جریان شخص فوق، اقدام نماید

٤- کارتابل مدیر (اظهار نامه های اختلافی)

- ٤-١) بررسی اظهار نامه های ارسالی از جانشین بازبینی
- ٤-٢) تایید یا رد مطالبه نامه کسر دریافتی /گزارش

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

۵- صدور مطالبه نامه

مطالبه نامه کسر دریافتی باید به نحوی تنظیم شود که متضمن اطلاعات بشرح زیر باشد:

- نام و مشخصات و آدرس شخصی که کسر دریافتی از او مطالبه می‌شود .
- کوتاژ اظهارنامه ، تاریخ پروانه و تاریخ صدور مطالبه نامه .
- موضوع اختلاف.
- مبلغ مابه‌التفاوت (کسر دریافتی).
- مبلغ جریمه متعلقه .
- امضاء مطالبه نامه.
- رونوشت به گمرک محل ترخیص کالا جهت اطلاع در راستای اجرای ماده ۱۹۷آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی .

ترتیبات کلی صدور مطالبه نامه کسر دریافتی

اظهارنامه و اسناد گمرکی توسط کارشناس بازبینی جهت بررسی رعایت قانون و مقررات وسپس تعرفه، ارزش، و... بررسی می‌شود و درصورتی‌که در بررسی‌های کارشناس مشخص شود حقوق ورودی و سایر وجوهی که گمرک مسئول آن است ، کمتر دریافت شده باشد ، محاسبه و مراتب به مسئول بازبینی گزارش و در صورت تأیید نظر کارشناس توسط مسئول بازبینی، مطالبه نامه آماده و سپس برای امضاء مقام مسئول ارسال می‌شود.
پیگیری اضافه پرداختی منوط به درخواست ذینفع با ترتیبات ماده ۱۴۱ ق.ا.ک. و ۱۹۹ آ.ا.ق.ا.ک است.

۶-ابلاغ الکترونیکی

ابلاغ مطالبه نامه های کسر دریافتی به استناد بخشنامه شماره ۱۵۷۷۵۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ معاونت حقوقی گمرک ایران از تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱ به صورت الکترونیکی انجام می شود . در صورت عدم امکان ابلاغ الکترونیکی ، مأمور ابلاغ پس از دریافت مطالبه نامه کسر دریافتی از طریق سامانه بازبینی، طی تشریفات قانونی مطالبه نامه را در مهلت مقررابلاغ و نتیجه ابلاغ ، تأیید امضاء و یا گزارش نحوه ابلاغ قانونی را به مسئول حقوقی گمرک محل ابلاغ گزارش می‌کند.
ضمنا»گمرک یا ادارات امور اقتصادی ودارایی ابلاغ کننده، نتیجه ابلاغ را طی نامه اداری برای گمرکی که مطالبه نامه را صادر کرده است ارسال می نماید.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

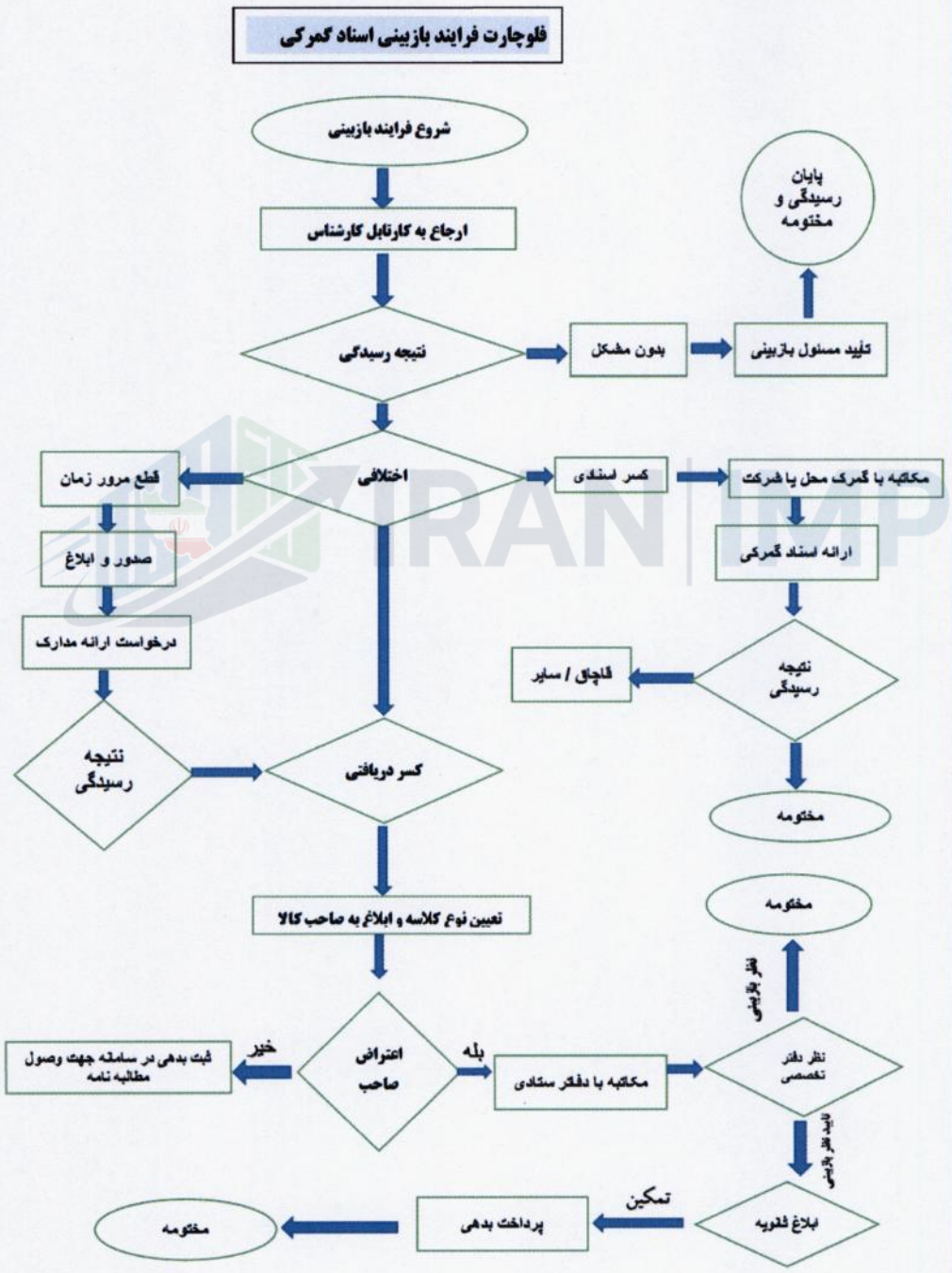

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

شیوه‌نامه
بازبینی و اقدامات بعد از ترخیص

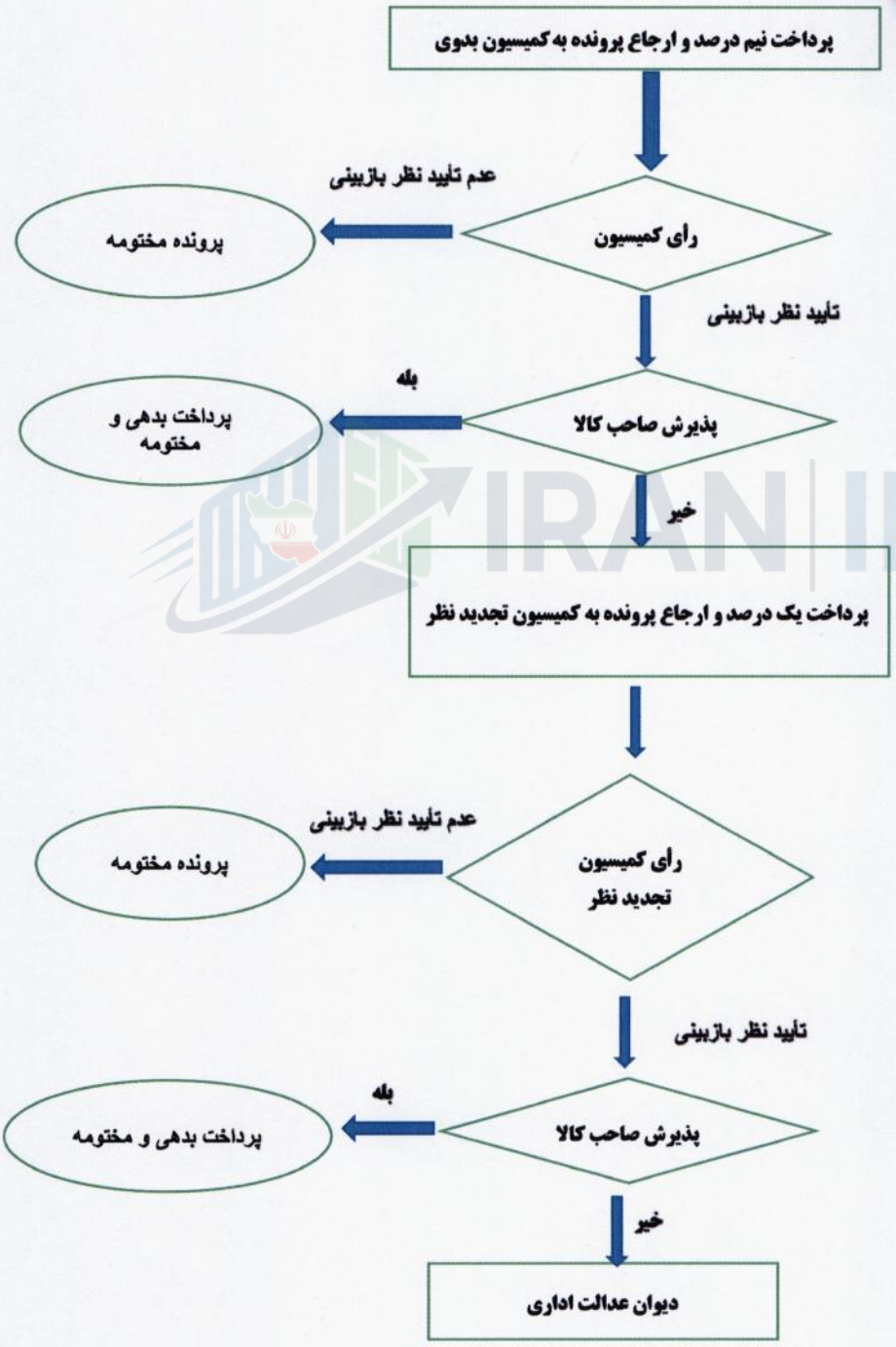

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

ث : اقدامات صاحب کالا ، در صورت اعتراض به مطالبه نامه

◀ ۱)صاحب کالا یا نماینده قانونی او ، می بایست اعتراض خود را مطابق ماده ۱۳۸ قانون امور گمرکی با ذکر مستندات قانونی در سامانه بازبینی ثبت و در صورت عدم امکان ثبت در سامانه ، نامه اعتراضی را تهیه و به گمرک صادرکننده مطالبه نامه و یا گمرک ایران ارسال و رسید دریافت نماید .

◀ ۲)درصورت رد اعتراض، صاحب کالامی‌تواند درخواست ارجاع اختلاف به دفاترستادی گمرک ایران راداشته باشد.

◀ ۳) پس از اظهار نظردفاتر ستادی، در صورتی که مؤدی به اعتراض خود باقی باشد می‌تواند درخواست ارجاع پرونده به کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی، در مهلت های مقرر قانونی را داشته باشد.

◀ ٤) پذیرش درخواست صاحب کالا برای طرح موضوع اختلاف درکمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و کمیسیون تجدید نظر منوط به پرداخت حق رسیدگی به صورت سپرده می باشد. (تبصره ۱ ماده ۲۰۹ آ.ا.ق.ا.ک)

◀ ۵) در خصوص سپرده‌های حق رسیدگی موضوع بخش دوازدهم قانون امور گمرکی، چنانچه رأی صادره عیناً در تأیید نظر گمرک باشد مبلغ سپرده به درآمد قطعی منظور و در سایر موارد، مبلغ سپرده به صاحب کالا مسترد می‌گردد.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

◀ ۶) در صورت رسیدگی به اختلاف توسط کمیسیون بدوی و صدور رأی به زیان صاحب کالا، وی می تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ رأی، تقاضای ارجاع امر به کمیسیون تجدیدنظر را بنماید.

◀ ۷) درصورتی که مبلغ اختلاف بین گمرک و مؤدی کمتر از ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال باشد، رأی کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی قطعی و لازم الاجراء است .

◀ ۸) درصورتی‌که آرای صادره توسط کمیسیون تجدیدنظر درتایید نظر گمرک باشد، صاحب کالا می‌تواند فقط تا مدت سه ماه و برای اتباع خارجی شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی کمیسیون تجدیدنظر به دیوان عدالت اداری شکایت کند، در دیوان عدالت اداری پرونده ازنظر شکلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

ج: جرائم مربوط به رسیدگی های پس از ترخیص

◀◀ ج-۱ ماده ۱۰۷ قانون امور گمرکی :

هرگاه ضمن رسیدگی به اظهارنامه یا بازرسی کالای صادراتی معلوم شود وجوهی کمتر از میزان مقرر. اظهار یا تودیع گردیده است علاوه بر اخذ مابه التفاوت به تشخیص رئیس گمرک جریمه ای از پنج درصد (۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) مابه التفاوت مذکور دریافت می شود.
تبصره - هرگاه در اظهارنامه صادراتی بیش از ده درصد (۱۰٪) کمتر یا بیشتر ارزش کالا غیرواقعی اظهار گردد تا تسهیلات و مزایای غیرقانونی برای صاحب کالا ایجاد نماید جریمه ای بین ده درصد (۱۰٪) تا صد درصد (۱۰۰٪) مابه التفاوت ارزش، اخذ می شود.

◀◀ ج-۲ : ماده۱۰۸ قانون امور گمرکی :

غیرازمصادیقی که در این قانون به عنوان قاچاق ذکر شده است کشف هر نوع مغایرت بعد از اظهار و قبل از ترخیص کالای ورودی از گمرک که موجب زیان مالی دولت گردد و مستلزم اخذ تفاوت وجوه متعلقه باشد علاوه بر اخذ مابه التفاوت، با توجه به اوضاع و احوال به تشخیص رئیس گمرک جریمه ای از ده درصد (۱۰٪) تا صددرصد (۱۰۰٪) مابه التفاوت، دریافت می شود.

◀◀ تبصره یک- درصورتی که کشف مغایرت منجر به اخذ مابه‌التفاوت حقوق ورودی به میزانی بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق ورودی کالای اظهارشده باشد علاوه براخذ مابه التفاوت ، حداقل جریمه مأخوذه نباید کمترازپنجاه درصد (۵۰٪) مابه التفاوت باشد .

◀ **توضیح :** ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی، مربوط به کشف هر نوع مغایرتی است که زیان مالی دولت را در برداشته و بعد از اظهار کالا توسط صاحب کالا و یا نماینده قانونی وی و قبل از ترخیص کالای ورودی کشف گردد. اما با توجه به اینکه هرگونه مغایرتی در هر مرحله‌ای باید اقدامات پیشگیرانه‌ای در پی داشته باشد مطابق استعلام اخذ شده از معاونت حقوقی ریاست جمهوری منجر به نظریه شماره ۲۵۲۸۲/۵۱۸۶۳مورخ ۱۳۹٤/٤/۲۵مبنی بر اینکه مابه‌التفاوت و جریمه موضوع ماده ۱۰۸ در زمره وجوهی است که وصول آن بر عهده گمرک بوده است و هرگاه پس از ترخیص معلوم شود که این وجوه دریافت نشده، باید مطابق ترتیبات مندرج در ماده ۱۳۵ ق.ا. ک. با اخذ جریمه وصول گردد.

■ **نکته:** طبق تبصره ۲ ماده ۵ قانون امور گمرکی، صاحب کالا مسئول پرداخت حقوق ورودی و

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

هزینه‌های انجام خدمات و جریمه‌های متعلق به ترخیص است. با توجه به اینکه مغایرتهای کشف شده موضوع ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی باید زیان مالی دولت را در بر داشته باشد لذا سایر مغایرتها که باعث زیان مالی دولت نمی شود، مشمول جریمه ماده ۱۰۸ ق.ا.گ. نیست و می بایستی مطابق سایر قوانین مربوطه از جمله مواد ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون امور گمرکی اقدام گردد.
اقدامات متناسب با نوع اختلاف و یا تخلف در نظر گرفته شود.

ج-۳ : ماده ۱۴۰ قانون امور گمرکی

از تاریخ قطعی بودن مطالبه نامه علاوه بر مابه التفاوت ، به ازای هر ماه نسبت به مدت تاخیر معادل نیم درصد مبلغ کسر دریافتی جریمه دیر کرد احتساب و دریافت می شود

ح: گزارشگیری

در راستای پایش اظهار نامه های بازبینی شده و رصد کسر دریافتی های صادره توسط دفتر بازبینی ،گمرکات اجرایی مکلفند بصورت ماهانه آمار آخرین وضعیت پرونده های مفتوحه در جریان بازبینی سنواتی را طبق جدول ذیل به دفتر بازبینی اعلام نمایند؛ ضمناً برای اظهار نامه های مربوط به سال۱۴۰۳ و بعد ، می بایست در قالب فایل اکسلی که متعاقباً توسط دفتر بازبینی تهیه و ارسال می گردد، اقدام نمایند.

جدول گزارشگری مربوط به پیگیری پرونده های سنواتی

سال	پرونده های در جریان سنواتی (جمع)		مختومه -بدون مشکل(مربوط به پرونده های در جریان سنواتی)		وصولی		ماده 7	
	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ
قبل از 1400								
1400								
1401								
1402								

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)

گمرک جمهوری اسلامی ایران

www.irica.ir

IRAN IMPEX

www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)